

АГРАРНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

№ 13 (60) 2015р.

/електронне інформаційне видання/

▶ ПОШИРЮЄТЬСЯ
БЕЗКОШТОВНО

▶ «СИНГЕНТА»
ПРОВЕЛА СЕМІНАР ІЗ
ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ
ЧЕРЕШНІ

▶ В УКРАЇНІ СУТТЄВО
СКОРОТИТЬСЯ
ВРОЖАЙ ЯБЛУК СОРТУ
ГОЛДЕН І СИМИРЕНКА

стор.5

▶ ПІД ЗАПОРІЖЖЯМ
ПОБУДУВАЛИ СОНЯЧНУ
ЕЛЕКТРОСТАНЦІЮ ЗА
1,5 МІЛЬЙОНИ ЄВРО

стор.6

▶ ФЕРМЕРИ
СВЯТКУЮТЬ СВОЄ 25-РІЧЧЯ

стор.13

▶ ЗМІШАНІ ПОСАДКИ
НА ГОРОДНІЙ ГРЯДЦІ

стор.23

стор.11

ЗМІСТ

СКАСУВАННЯ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ МОЖЕ ОБВАЛИТИ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО УКРАЇНИ.....	3
РОЗПОЧАТО СЕЗОН РЕАЛІЗАЦІЇ СМОРОДИНИ.....	4
В УКРАЇНІ СУТТЄВО СКОРОТИТЬСЯ ВРОЖАЙ ЯБЛУК СОРТУ ГОЛДЕН І СИМИРЕНКА.....	5
У ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ ДОЗВОЛЕНО МЕЛІОРАТИВНИЙ ВІДЛОВ РИБИ.....	5
ПІД ЗАПОРІЖЖЯМ ПОБУДУВАЛИ СОНЯЧНУ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЮ ЗА 1,5 МІЛЬЙОНИ ЄВРО.....	6
ДИНАМІКА ЦІН НА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКУ ПРОДУКЦІЮ.....	7
ЯКІСТЬ ТА СМАК – ГОЛОВНА ВІДЗНАКА ПРОДУКЦІЇ ЗАПОРІЗЬКОЇ КОНДИТЕРСЬКОЇ ФАБРИКИ.....	9
«ЧЕСНІ» КОВБАСИ «ПЖК-ЗАПОРІЖЖЯ»: НАТУРАЛЬНІСТЬ ТА ЯКІСТЬ В ПРІОРИТЕТІ.....	9
НОВИЙ БІОЛОГІЧНИЙ ПРЕПАРАТ БІОНРК НА ВАРТІ ВИСОКИХ ВРОЖАЇВ.....	10
«СИНГЕНТА» ПРОВЕЛА СЕМІНАР ІЗ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ ЧЕРЕШНІ.....	11
РОЗВИТОК ГЕНЕТИКИ ТА СЕЛЕКЦІЇ – ЗАПОРУКА ВИСОКИХ УРОЖАЇВ.....	12
ФЕРМЕРИ СВЯТКУЮТЬ СВОЄ 25-РІЧЧЯ.....	13
ЗАПОРІЗЬКІ АГРАРІЇ ОТРИМАЛИ НАГОРОДИ ТА ВТУПИЛИ В АКТИВНУ ДИСКУСІЮ З ПРЕДСТАВНИКАМИ ВЛАДИ.....	14
РОБОТОДАВЦІ, ПРОФСПІЛКИ ТА ВЛАДА ДОМОВИЛИСЬ ПРО КОНТРОЛЬ ЗА ОПЛАТОЮ ПРАЦІ В АПК ОБЛАСТІ.....	15
ГРИГОРІЙ САМАРДАК: «МАЙБУТНІЙ УРОЖАЙ – ЦЕ ЦІЛКОВИТА ЗАСЛУГА НАШИХ ФЕРМЕРІВ».....	15
ВИСТАВКА-КОНФЕРЕНЦІЯ «СУЧАСНЕ ТЕПЛИЧНЕ ГОСПОДАРСТВО-2015».....	16
У МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ «ЯБЛУЧНИЙ БІЗНЕС УКРАЇНИ».....	16
ДЕНЬ ПОЛЯ НІМЕЦЬКОГО АГРАРНОГО ЦЕНТРУ.....	17
ХVІІІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВКА «ФЕРМЕР УКРАЇНИ».....	17
МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА «ОЛІЙНА ІНДУСТРІЯ».....	18
МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗОВАНА ВИСТАВКА «ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧЕ ОБЛАДНАННЯ ТА АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ».....	18
ЄДИНИЙ ПОДАТОК ЧЕТВЕРТОЇ ГРУПИ В ПИТАННЯХ ТА ВІДПОВІДЯХ.....	19
ЗМІШАНІ ПОСАДКИ НА ГОРОДНІЙ ГРЯДЦІ.....	23
ДІАГНОСТИКА ТА ПРОФІЛАКТИКА ПРИОННИХ ІНФЕКЦІЙ.....	30

ЗМІШАНІ ПОСАДКИ НА ГОРОДНІЙ ГРЯДЦІ

Під змішаними культурами мається на увазі одночасне вирощування різних культур на одній грядці (полі). Даний метод передбачає вирощування овочів з різним терміном дозрівання, з поверхневою і глибокою кореневою системою, сильною та слабкою потребою в поживних речовинах за умови поступової зміни попередників, проміжних і наступних культур.

За рахунок цього ґрунт протягом вегетаційного періоду постійно вкритий рослинністю. У результаті створюються сприятливі умови для ґрунтових процесів і придушення бур'янів. Забезпеченість різних рослин поживними речовинами збалансована, так як немає одностороннього виносу з ґрунту одних і тих самих поживних речовин. Поряд з цим відомо, що багато рослин при одночасному обробітку підсилюють ріст один одного, а також підвищують стійкість до комах і грибкових захворювань завдяки специфічним виділенням із коренів і листків. На думку деяких гурманів, при цілеспрямованому суміщенні різних видів культурних рослин можна досягти покращення смаку продукції (наприклад: петрушка, посіяна поруч з томатами, надає їм пікантний аромат, або м'ята перцева, що росте між картоплею, надає бульбам особливий аромат,

або редис поруч з хрінницею смердючою (*Lepidium campestre*) матиме більш приємний смак, ніж, наприклад, поруч з салатом).

Урожай, здоров'я та смак овочів можуть бути істотно поліпшені за умови правильного підбору культур для змішаних посівів.

Галузь науки, яка досліджує вплив рослин один на одного, називається алелопатія. Рослини можуть впливати один на одного прямо або опосередковано.

Прямий вплив - здійснюється за безпосереднього сусідства рослин через виділення різних речовин корінням та листям. Листя виділяють леткі речовини (наприклад, сильно духмяні ароматичні трави) або водорозчинні сполуки, які при поливі або дощі змиваються та потрапляють у ґрунт. Коріння виділяє у ґрунт велику кількість водорозчинних органічних сполук, серед них чимало біологічно активних, стимуляторів або інгібіторів росту. Вони поглинаються корінням розташованих поруч рослин і здійснюють на них відповідний вплив.

Кожен вид рослин має свій, особливий, властивий тільки даному виду обмін речовин. Речовини, які не

впливають на один вид, можуть позитивно чи негативно діяти на рослини іншого виду.

Так само умовно можна назвати «фізичним» вплив через створення певного мікроклімату, коли вищі рослини створюють часткове затінення та підвищену вологість для рослин нижнього ярусу. Такий захист потребують, наприклад, шпинат і салат, які не люблять сильного перегріву на сонці.

Ще один вид прямої взаємодії можна було б відзначити як «біологічний». Створене на грядці біорізноманіття позитивно впливає на екосистему саду в цілому. Супутні основній культурі рослини дають живлення й укриття «корисним» організмам. Непряма взаємодія рослин здійснюється головним чином через ґрунт. Вплив попередніх рослин на наступні за ними проявляється через зміну властивостей ґрунту, його збагачення або збіднення органічними або мінеральними речовинами, розпушування або ущільнення.

Рослини, що сприятливо впливають на навколишнє середовище в органічному землеробстві, називають динамічними. До них відносяться кропива, ромашка, валеріана, кульбаба, деревій тощо.

Переваги змішаних посівів на городній грядці:

1. Більш раціональне використання наявної ділянки землі.
2. При розумному плануванні змішаних посадок можливе отримання врожаю майже протягом усього року - з ранньої весни до пізньої осені.
3. Різним культурам необхідна різна кількість поживних елементів, тому змішані посіви дозволяють уникнути одностороннього виснаження ґрунту.
4. Різні культури можуть позитивно впливати одна на одну: допомагати справлятися зі шкідниками, захворюваннями та бур'янами, а також покращувати смакові якості.

Супроводжуючі рослини

У літературі зі змішаними посадками існує такий термін, як «рослина-супутник» або «супроводжуюча рослина». Мається на увазі, що в змішаних посадках кожній культурі відводиться своя роль. Одна культура - основна, інша - що супроводжує, призначення якої - створити для основної здорову сприятливу середу, захистити ґрунт від бур'янів і висихання, виконавши роль живої мульчі. В якості супроводжуючих рослин найчастіше використовують ароматичні трави, квіти, зелене добриво й іноді інші овочеві культури. Супроводжуючі рослини можуть зіграти також роль додаткової овочевої культури, тобто поки рослини основної, зазвичай повільно дозріваючої культури невеликі за розмірами, проміжки між ними зайняті компактними швидкодозріваючими видами овочів. Коли вони дозріють і будуть прибрані, основна культура підросте й отримає достатньо місця для свого розвитку. У цьому випадку важливо не посадити поруч рослини, що погано поєднуються.

Ароматичні трави, чії листя виділяють велику кількість летючих речовин, для багатьох городніх рослин є добрими супутниками. Відома всім кульбаба виділяє велику кількість газу етилену, прискорює дозрівання плодів. Тому його сусідство сприятливо для яблунь і багатьох овочевих культур. Більшість ароматних трав - лаванда, шавлія, гісоп, петрушка, кріп, чабер, чебрець, майоран, ромашка, кервель - добре діють майже на всі овочі. Посаджені на краях грядок або ділянках глуха кропива, валеріана, деревій роблять овочеві рослини більш здоровими та стійкими.

Ступінь сприятливого впливу трав дуже сильно залежить від умов вирощування і може коливатися у достатньо широких межах.

Органіка

Сприятлива взаємодія між травами і садово-городніми культурами

Трави	Культури
Базилік (<i>Basilikum</i>)	Перець, томати
Чорнобривці (<i>Tagetes patula</i>)	Картопля, троянди, томати
Бурачник лікарський (<i>Borrago officinalis</i>)	Боби, полуниця, томати, огірки, капу з та
Гірчиця (<i>Sinapis alba</i>)	Боби, виноград, фруктові дерева
Материнка (<i>Origanum vulgare</i>)	Боби
Гісон (<i>Verbena officinalis</i>)	Капуста, виноград
Кервель (<i>Anthriscus cerefolium</i>)	Редис
Кропива (<i>Urtica urens</i>)	Томати, м'ята
Лаванда (<i>Lavandula angustifolia</i>)	Боби
Цибуля (<i>Allium cepa</i>)	Буряк, капуста, салат, полуниця
М'ята перцева (<i>Mentha piperita</i>)	Капуста, томати
Настурція (<i>Tropaeolum</i>)	Редис
Кульбаба (<i>Taraxacum officinalis</i>)	Фруктові дерева
Петрушка (<i>Petroselinum crispum</i>)	Горох, томати, цибуля порей, троянди, полуниця
Розмарин (<i>Rosmarinus officinalis</i>)	Боби
Ромашка лікарська (<i>Chamomilla recutita</i>)	Огірки, цибуля, більшість трав
Деревій (<i>Achillea millefolium</i>)	Боби, більшість ароматичних трав
Кріп (<i>Anethum graveolens</i>)	Капуста, цибуля, салат, огірки
Хрін (<i>Armoracia rusticana</i>)	Картопля, фруктові дерева
Чабер садовий (<i>Satureja hortensis</i>)	Баклажани, картопля, томати, квасоля кушова
Часник (<i>Allium sativum</i>)	Троянди, томати, огірки, полуниця, буряк, морква
Шавлія (<i>Salvia officinalis</i>)	Капуста, морква, полуниця, томати
Естрагон (<i>Artemisia dracunculus</i>)	Більшість овочів

Рослини-захисники

До цього розряду відносяться не тільки ті рослини-супутники, які відлякують комах, а й ті, які, образно кажучи, заплутують їх. Багато комах відшукують за запахом рослини, що підходять для живлення. Наприклад, по запаху знаходять капусту земляні блішки та капустяна совка. Якщо посадити близько до капусти дуже духмяні рослини, наприклад, чебрець або шавлію або обприскати її екстрактом цих трав, вони заглушать запах капусти та зроблять її менш привабливою для шкідників. Ароматичні трави своїм сильним запахом збивають з пантелику шкідників і захищають городні культури. Тому рекомендується базилік насаджувати поблизу бобів для захисту від бобової зернівки, часник - поблизу троянд для захисту від попелиць, петрушку - поблизу спаржі. Правда, дія трав виявляється не завжди однаково. При використанні ароматичних трав для цих цілей не слід забувати про конкуренцію між рослинами. Щоб трави не розросталися та не заглушали основну культуру, їх слід висівати рідкісними вкrapленнями в її ряди або по краях грядок у вигляді облямівки. Треба мати на увазі, що результатом захисної дії рослин в змішаних посадках ніколи не буде

повне зникнення шкідників, можна чекати тільки скорочення їх чисельності. Горіхові дерева, і особливо волоський горіх, відлякують домашніх мух і мух домашніх тварин. Тому горіхові дерева, що ростуть на пасовищах, дуже полегшують життя коням і великій рогатій худобі. Можна обприскувати тварин відваром з листя горіха для відлякування мух. Зростаючі біля гнойових куп або біля входу до стайні або корівника горіхові дерева зменшують кількість мух в цих місцях. Рута (*Ruta graveolens*) відлякує мух, тому рекомендується садити її в квіткових ящиках на вікнах, навколо гнойових куп та приміщень для худоби. Посаджена біля ганку або на галявині перед будинком рицина створює комфорт для любителів проводити літні вечори на відкритому повітрі - вона відлякує комарів. Якщо посадити її близько заболочених ділянок, розмноження комарів сповільниться. Комарів і мух відлякує також пижмо. М'яту не люблять мурашки. Якщо цю траву розкидати навколо місця, де зберігаються продукти харчування, вона захистить його від вторгнення мурах. Сухе листя полину гіркого, розмарину, шавлії, лаванди і м'яти відлякують домашню моль, а рослини томатів і екстракт з листя полину гіркого - мух.

Рослини, що мають відлякуючу дію

Шкідники	Рослини
Білокрилка	Настурція (<i>Tropaeolum maius</i>), м'ята перцева (<i>Mentha piperita</i>), чебрець (<i>Thymus vulgaris</i>), полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>)
Білявка капустяна	Селера (<i>Apium graveolens</i>), томати, м'ята перцева (<i>Mentha piperita</i>), шалфей (<i>Salvia officinalis</i>), полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>)
Блішки земляні	Котовник (<i>Nepeta cataria</i>), м'ята перцева (<i>Mentha piperita</i>), полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>), тютюн (<i>Nicotiana</i>), пижмо (<i>Pyretrum vulgare</i>), салат листовий (<i>Lactuca sativa</i>)
Гусениці капустяниці	Кріп (<i>Anethum graveolens</i>), часник (<i>Allium sativum</i>), герань (<i>Geranium</i>), гісоп (<i>Hyssopus officinalis</i>), м'ята перцева (<i>Mentha piperita</i>), настурція (<i>Tropaeolum maius</i>), цибуля (<i>Allium cepa</i>), шавлія (<i>Salvia officinalis</i>), пижмо (<i>Pyretrum vulgare</i>), чебрець (<i>Thymus vulgaris</i>), полин лікарський (<i>Artemisia absinthium</i>)
Жук колорадський	Котовник (<i>Nepeta cataria</i>), коріандр (<i>Coriandrum sativum</i>), настурція (<i>Tropaeolum maius</i>), цибуля (<i>Allium cepa</i>), календула (<i>Calendula officinalis</i>), пижмо (<i>Pyretrum vulgare</i>), хрін (<i>Amnoraia lappathifolia</i>), квасоля овочева (<i>Paseolus vulgaris</i>), яснотка біла (<i>Lamium album</i>)
Мурахи	М'ята перцева і колосова (<i>Mentha piperita</i>), пижмо (<i>Pyretrum vulgare</i>), полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>), лаванда (<i>Lavandula angustifolia</i>)
Муха капустяна (личинки)	Часник (<i>Allium sativum</i>), чорнобривці (<i>Tagetes patula</i>), редис (<i>Raphanus sativus</i>), шавлія (<i>Salvia officinalis</i>), полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>)
Муха морквяна	Салат (<i>Lactuca sativa</i>), цибуля-порей (<i>Allium porrum</i>), цибуля (<i>Allium cepa</i>), розмарин (<i>Rosmarinus officinalis</i>), шавлія (<i>Salvia officinalis</i>), тютюн (<i>Nicotiana</i>), полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>)
Плодожерка яблунева	Полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>), часник (<i>Allium sativum</i>)
Попелиці	Котовник (<i>Nepeta cataria</i>), коріандр (<i>Coriandrum sativum</i>), фенхель (<i>Foeniculum vulgare</i>), часник (<i>Allium sativum</i>), чорнобривці (<i>Tagetes patula</i>), гірчиця (<i>Sinapis arvensis</i>), настурція (<i>Tropaeolum maius</i>), м'ята (<i>Mentha</i>) і більшість ароматичних трав
Цикадка	Герань (<i>Geranium</i>), петунія (<i>Petunia hybrida</i>)
Нематоди	Бархатці (<i>Tagetes patula</i>), календула (нарітки) (<i>Calendula officinalis</i>)
Слимаки, равлики	Фенхель (<i>Foeniculum vulgare</i>), часник (<i>Allium sativum</i>), розмарин (<i>Rosmarinus officinalis</i>), петрушка (<i>Petroselinum hortense</i>), кора дуба
Миші	Полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>), часник (<i>Allium sativum</i>), чина (<i>Lathyrus sativus</i>)
Кроти	Рицина (<i>Ricinus communis</i>), нарциси (<i>Narcissus</i>)

Рослини-няньки

Щоб сад став єдиним живим організмом, у ньому має співіснувати якомога більше різноманітних видів рослин. Причому це повинні бути не тільки овочеві та плодові культури, а й трави, квіти і незначна кількість бур'янів. Це означає, що при створенні присадибної ділянки треба думати не тільки про їжу для людини, але й про їжу та притулок для корисних комах і дрібних тварин. Рослина, яка служить їжею і притулком корисним комахам, називають рослиною-нянь-

кою. Обов'язкова особливість саду - живоплоти із чагарників. Вони приваблюють птахів і захищають сад від вітру.

Рослини-няньки можна розташовувати по краях саду або ділянок з овочами. Слід підбирати такі види рослин, які квітнуть довго, змінюючи одна одну. Для цього підходять чорнобривці, алісум, пижмо, ромашка, маргаритки. Тривалий час цвітуть чебрець, лаванда, гісоп, базилік, розмарин, материнка. Їх можна використовувати як бордюльні рослини.

Органіка

Одні з кращих: «супутники», «захисники» і «няньки»

Кульбаба лікарська
(*Taraxacum officinale*)

Валеріана лікарська
(*Valeriana officinalis*)

Деревій звичайний
(*Achillea millefolium*)

Ромашка лікарська
(*Chamomila officinalis*)

Меліса лимонна
(*Melissa officinalis*)

Чабрець (*Thymus vulgaris*)

Материнка
(*Origanum vulgare*)

Календула
(*Calendula officinalis*)

Рицина звичайна
(*Ricinus communis*)

Полинь гірка
(*Artemisia absinthium*)

Рутка лікарська
(*Ruta graveolens*)

Огіркова трава
(*Borrago officinalis*)

Лаванда (*Lavandula angustifolia*)

Розмарин
(*Rosmarinus officinalis*)

Шавлія (*Salvia officinalis*)

Гісон (*Hyssopus officinalis*)

Глуха кропива
(*Lamium album*)

Чорнобривці
(*Tagetes patula*)

М'ята (*Mentha piperita*)

Осот жовтий
(*Sonchus arvensis*)

Рослини, які не можна саджати поруч

Кореневі виділення деяких рослин мають специфічну гальмівну дію тільки на певний вид рослин. Наприклад, шавлія не уживається з цибулею, ріпа страждає від сусідства Сухоребрика льозеліїв і гірчака пташиного (споришу), чорнобривці погано впливають на боби, полин гіркий - на горох і боби, пижмо - на капусту листову, лобода - на картоплю.

Є види рослин, які виділяють речовини, що погано переносяться більшістю інших видів. Прикладом може служити волоський горіх, що виділяє речовину юглон, що гальмує ріст більшості овочів, азалій, рододендронів, ожини, півоній, яблунь. Близьке сусідство полину гіркого також небажано для більшості овочів.

Серед овочевих рослин також є несумісність, або, як кажуть, «асоціальний», вид, погано діє на багато культурних рослин. Це фенхель. Він негативно впливає на томати, кушову квасолю, кмин, горох, боби і шпинат. Деякі сегетальні бур'яни не просто конкурують з ними за воду і живлення, а і пригнічують їх своїми виділеннями. Пшеницю озиму пригнічує велика кількість рослин маку та триреберника непахучого, ріпак - Сухоребрика льозеліїв і гірчиці польової.

Жито навпаки, саме гальмує ріст бур'янів, і якщо його висівати два роки поспіль на одному місці, то на цьому полі зникне пирій. Інші культурні рослини також здатні гальмувати ріст бур'янів (наприклад гірчиця). З них намагаються виділити речовини, що відповідають за цю дію, щоб на їх основі створити екологічно безпечні гербіциди.

Яскравим прикладом негативної взаємодії можуть стати відносини між конюшиною і всіма рослинами з сімейства Хрестоцвітих. У їх корінні утворюється речовина ранункулін, що навіть у надзвичайно низьких концентраціях пригнічує ріст бульбочкових бактерій і тому робить ґрунт непридатним для вирощування конюшини.

Є достатньо прикладів, коли велика кількість бур'янів одного виду пригнічує культурні види рослин, а мала їх чисельність стимулює ріст. Такі рослини рекомендується висаджувати по краях грядок з овочевими культурами, але тільки у невеликих кількостях. Це стосується до глухої кропиви, еспарцету, валеріани, полину гіркого, деревію. Досить сильний вплив на культурні рослини мають пирій повзучий, лобода біла, щавель кінський. Кореневі виділення пирію особливо сильно пригнічують кукурудзу.

Погані сусіди

Трави	Культури
Аніс (<i>Anisum vulgare</i>)	Морква
Гірчиця (<i>Sinapis</i>)	Ріпа
Гісон (<i>Hyssopus</i>)	Редис
Коріандр (<i>Coriandrum sativum</i>)	Фенхель
Полин гіркий (<i>Artemisia absinthium</i>)	Більшість овочів
Рутка лікарська (<i>Ruta graveolens</i>)	Базилік, капуста, шавлія
Кріп (<i>Anethum graveolens</i>)	Морква, томати
Фенхель (<i>Foeniculum vulgare</i>)	Боби, перець, томати, квасоля кушова, кмин, шпинат
Часник (<i>Allium sativum</i>)	Боби, горох, квасоля, капуста
Цибуля (<i>Allium cepa</i>)	Боби, горох, шавлія
Шавлія (<i>Salvia officinalis</i>)	Цибуля

Органіка

Агротехніка змішаних посадок

Не слід думати, що змішані посіви являють собою тільки поєднання на одній грядці різних культур.

Одне з призначень змішаних посівів - отримання свіжих овочів рівномірно протягом усього сезону. А це досягається використанням культур з різними термінами не тільки дозрівання, але і посіву, або, як їх називають, послідовними посівами. На одній грядці протягом одного сезону вводять короткоротаційну 3-пільну сівозміну, що включає попередню культуру, основну і наступну. Найбільш сприятливі умови для короткоротаційної сівозміни у районах з теплим кліматом і тривалим вегетаційним періодом (з березня по листопад). Але і в більш холодному кліматі коротко ротаційні сівозміни можна застосовувати, якщо основну або наступну культуру попередньо підрощувати в розпліднику або вирощувати у вигляді розсади, скорочуючи таким чином час її перебування на грядці. Є й інший спосіб. У міжряддя ще не прибраної попередньої культури висівають або висаджують розсаду наступної. Її молоді рослини не вимагають багато місця і можуть деякий час рости під покровом попередньої культури до її збирання. Коли грядка звільниться, рослини основної культури вже встигнуть добре укорінитися і швидко підуть у ріст.

Основні правила послідовності розміщення культур:

1. Основна культура, що вимагає багато часу на дозрівання, може повертатися на одну грядку не раніше, ніж через три роки. Для моркви, буряка, гороху, огірків і петрушки цей термін збільшується, так як вони погано реагують на власні кореневі виділення.

2. Основну культуру можна повернути на колишню грядку раніше, якщо після неї будуть висіяні зернові культури (пшениця, жито, овес) або сидерати.

3. Попередні і наступні культури з коротким терміном дозрівання не повинні слідувати один за одним.

4. Овочі однієї родини не повинні слідувати один за одним на одній грядці ні у короткоротаційній (протягом сезону), ні у звичайній сівозміні. Особливо суворо цього правила слід дотримуватися по відношенню до овочів з родини лободових, так як вони дуже чутливі до власних корневих виділень.

5. Якщо грядка добре удобрена компостом або перепрілим гноєм, то на ній доцільно вирощувати усі види капусти, селери, цибулі-порей, огірків і томатів, а на грядках, що не удобрені гноєм, - менш вимогливі культури: коренеплоди, цибулю, бобові.

Важливо знати, скільки часу кожна культура може займати своє місце на присадибній ділянці і скільки вона потребує простору, світла і живлення в різні періоди зростання.

Таблиця сумісності різних культур

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	Квасоля	•	•	•	X	X	0	X	0	*	*	*	0	*	*	*	•	•	*	*	•
2	Картопля	•	•	•	0	0	0	0	•	X	X	X	0	0	0	X	0	0	*	0	X
3	Кукурудза	•	*	•	0	0	0	0	0	X~	•	X	0	0	X	0	0	*	•	X	X
4	Цибуля	X	0	0	•	0	0	0	*	0	0	*	•	0	X	0	*	0	*	*	0
5	Часник	X	0	0	0	•	*	0	0	0	*	*	*	0	X	0	*	0	0	•	0
6	Петрушка	0	0	0	0	*	•	0	*	*	•	0	0	*	0	0	0	0	X	0	0
7	Кріп	X	0	0	0	0	0	•	0	0	X	0	X	0	*	0	•	0	•	0	0
8	Шпинат	•	•	0	*	0	*	0	•	0	•	•	0	*	*	0	0	0	0	*	0
9	Селера	*	X	X	0	0	*	0	0	•	*	*	0	0	•	0	*	0	*	0	0
10	Томати	•	X	•	0	*	•	X	•	*	•	0	*	*	*	X	0	0	*	0	0
11	Буряки	*	X	X	*	*	0	0	•	*	0	•	0	0	*	0	*	0	*	0	0
12	Морква	0	0	0	•	*	0	X	0	0	*	0	•	*	X	0	0	0	*	0	0
13	Редька	*	0	0	0	0	*	0	*	0	*	0	*	•	*	0	X	0	•	*	0
14	Капуста	*	0	X	X	X	0	*	*	•	*	*	X	*	•	0	*	0	•	*	X
15	Баклажани	*	X	0	0	0	0	0	0	0	X	0	0	0	0	•	0	X	•	0	0
16	Огірки	•	0	0	*	*	0	•	0	*	0	*	0	X	0	*	•	0	*	0	0
17	Кабаки	•	0	*	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	X	0	•	0	0	0
18	Салат	*	*	•	*	0	X	*	0	*	*	*	*	•	•	0	*	0	•	*	0
19	Суниця содова	*	0	X	*	•	0	0	*	0	0	0	0	*	*	0	0	0	*	•	0
20	Виноград	•	X	X	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	X	0	0	0	0	0	•

• - Дуже хороша 0 - Нейтральна * - хороша X - Погана

Спеціально для видання «Аграрний бюлетень»

Ласло Оксана Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук, доцент

Чайка Тетяна Олександрівна, кандидат економічних наук

Полтавська державна аграрна академія

 Розсилка бюлетеню та її припинення здійснюється за заявочним принципом на e-mail: add@ab.org.ua

Щоб відмовитись від розсилки, відправте лист на адресу odd@ab.org.ua

Детальна інформація на сайті проекту: www.ab.org.ua

Побажання та зауваження щодо змісту електронного інформаційного видання “Аграрний бюлетень” просимо надсилати на e-mail: glavred@ab.org.ua або т/ф (061)236-76-01; т. (067) 612 87 99

Підготовлено та видано
ТОВ «ГЛОБАЛ МУЛЬТІМЕДІА»,
Департаментом агропромислового розвитку
Запорізької обласної державної адміністрації

